

2016. május

Bebírók és helyiek

Bebírók és helyiek együttműködése a helyi fejlődésért - Modell a társadalmi felelősségvállalás eszközeinek használatára a helyi gazdasági-társadalmi párbeszéd kialakításában és a helyi fejlesztésben című projekt hírlevele

SZEMÉTSZEDÉSI AKCIÓ ETYEKEN ÉS KÖZÖSSÉGI FÓRUM

Etyek, 2016. április .23.

Az etyeki szemétszedési akció gondolatát a „Bebírók és helyiek” című projekt megvalósítását végző Tudástőke Alapítvány partnereként, az etyeki székhelyű Faluműhely Alapítvány vetette fel. Amikor azonban tudomásunkra jutott, hogy magánkezdemenyezésre hasonló akciót szervezése indult el Etyeken, támogatásunkat biztosítva csatlakoztunk a kezdeményezéshez, aminek elindítója egy Budapestről Etyekre költözött „bebíró” volt, aki szenvedélyes távfutóként azt tapasztalta, hogy a sokan a falu határában helyezik el kimustrált háztartási eszközeiket, feleslegessé vált autógumikat, építési törmeléket, stb. Ezzel kapcsolódtunk a TeSzedd! - Önkéntesen a tiszta Magyarországért elnevezésű programhoz. Alapítványunk hozzájárult a mozgósításhoz, valamint a szemétszedést követő ebéd biztosításához és megszervezéséhez. Az akció szervezéséhez csatlakozott még és technikai segítséget nyújtott az etyeki önkormányzat. A hívo szóra megmozdult több térségen kívüli és etyeki vállalkozó is és természetbeni és anyagi támogatást nyújtott a Sipospack Kft., a Felföldi Édességgyártó Kft., az Etyektej Ödön-major, Orosz Gyula Pincészet és a Kattrra Pincészet.

A reggeli órákban elkezdődött szemétszedést egy jó hangulatú ebéd követte az Etyeki Körpincénél, aminek oldottságához hozzájárultak az Orosz Gyula és a Kattrra pincészetek által felajánlott kiváló borok. Az ebédet követő fórumon a szervezők elmondták, hogy a szemétyűjtésben több mint hetven etyeki polgár vett részt, köztük sokan családotul és több mázsányi szemetet sikerült összegyűjteni,

ezzel valamennyire tehermentesíteni a környezetet. Sokak egyetértését váltotta ki az a javaslat, hogy ideje lenne Etyeken is elkezdni a szelektív szemétyűjtést és azt kezdeményezni fogják az önkormányzat felé. Többen javasolták, hogy terjeszteni szükséges Etyeken a környezet-tudatos, a közvetlenül környezetünkért felelős gondolkodást, amiben minden állampolgár és vállalkozás részvételére szükség van. Az is elhangzott, hogy ennek érdekében érdemes megfontolni az ez ügyben tenni kívánók civil szervezet létrehozását. A fórumon a Tudástőke és a Faluműhely Alapítvány képviselői ismertették a „Bebírók és helyiek” program eddigi eredményeit, az etyeki munkacsoport által kidolgozott helyi közösségi stratégiát, amelynek egyik fontos célja a civil szervezetek, önkormányzat és helyi vállalkozások együttműködésének erősítése, és aminek szép példája volt az egyéni kezdeményezésre elindult szemétszedési akció. A fórum keretében végzett rögtönzött közvélemény-kutatás eredményeként megtudhattuk, hogy a résztvevők közel fele „bebíró”, azaz az elmúlt 15-20 évben költözött Etyekre, a másik fele pedig „helyi”, aki több mint 20 éve laknak Etyeken vagy itt születtek. Ez bizonyította számunkra, hogy vannak olyan célok, amik összehozzák és közös cselekvésre készítetik az újonnan betelepülteket s a helyieket.

Túl a szemétszedés mérhető hasznán, ez az esemény is hozzájárult ahhoz, hogy erősítse a közösség „mi” tudatot s hogy még sok ilyen és ehhez hasonló eseményre van szükség a jövőben

KÖZÖSSÉGI AKCIÓ - KÖZÖS KIRÁNDULÁS BEBÍRÓKNÁL ÉS HELYIEKNÉL A VÖLGYVIDÉKEN

Népes csapat találkozott 2016. április 26-án reggel Válon, a Völgy Vidék LEADER iroda kapujánál. Köztük polgármesterek, hivatali dolgozók, civil szervezetek és vállalkozások képviselői Zalakarosról, Zalamerenyéről, Tinnyéről, Ajkáról és környékéről, no meg Etyekről és Martonvásárról. Itt voltak a projektben résztvevők, a szervezők, a munkatársak. A csapatot Bordás Emese és a váli LEADER iroda dolgozója fogadták, majd Bechtold Tamás, Vál polgármestere, aki egyben a Leader egyesület elnöke bemutatta az egyesületet.

Innen tovább ment a csapat Gyúróra, az egyik bebiró vállalkozó, egy kiváló sajtkészítő tanyájára. Kecske, borjú és kutya simogatásra ösztönözték a tanyán élő állatok a résztvevőket, és a tojót védő pulykakakas távoli óvatos megtekintése, majd finom sajtok vártak mindenkit. A házigazda elmesélte a részleteket, mindennapi élményeit arról, hogy milyen bebirónak lenni, élni és vállalkozni egy új településen.

zetője - „Kogi” - mesélt a programokról és a közösség kialakulásának történetéről. Ámultunk, irigykedtünk, gyönyörködtünk, lelkesedtünk azon, hogy mire képes egy

A következő állomása a 'bebiró-keresésnek' Tordas volt. Egy igazi bebiró és helyi együttműködésben működő önszerveződő művelődési közösségi házban láttak vendégül minket, a „Teremtőkert”-ben. A ház egyik fiatalasszony vezetője

közösség, ha kezdeményez és cselekszik, és maga veszi a kezébe a gyerekek és önmaga dolgait.

Aztán egy gyors közös ebéd után tovább mentünk Etyekre ahol egy röpké de nagyon barátságos borkóstolás után az egyik tőzsgyökeres Helyi borász pincéjében a résztvevők megismerhették a civil- önkormányzat- betelepült (bebiró) vállalkozók együttműködésének eddigi eredményeit és a további terveket.

BEBÍRÓK ÉS HELYIEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE A HELYI FEJLŐDÉSÉRT

Etyek, 2016. április .26.

Egy évvel ezelőtt a veszprémi Tudástőke Alapítvány vezetésével, az etyeki Faluműhely Alapítvány közreműködésével és a Norvég Civil Alap támogatásával egy kis civil csoport azt a kérdést tette fel magának és a helyi társadalom tagjainak a Völgyvidék kistáj településein, vajon milyen kapcsolat van az egyre szaporodó betelepülők, szép hagyományos szóval Bebírók, köznapi nyelven Gyüttmentek és a Tösgyökeres Helyiek között. Vajon vannak-e előnyei és mik a hátrányai annak, hogy a helyi társadalom megváltozik az újonnan betelepülő családok és vállalkozások révén. Vajon szándékában áll-e a betelepülőknek hogy hozzájáruljanak a helyi társadalom fejlődéséhez és a közösség régi tagjai segítik-e az újonnan érkezőket abban, hogy igazán otthon érezzék magukat ezen a tájon. És, vajon mi szükséges ahhoz, hogy egy-egy település vagy kistáj szebb és jobb, okosan fejlesztett otthona legyen Bebíróknak és Helyieknek egyaránt. A helyi eredményeket látva később Zalában három településen, majd Ajkán, Pilisvörösváron és Tinnyén is szerveztek találkozót a kezdeményezők, ahol az ottani helyiek és bebírók kapcsolata került porondra.

A közös munka során a feltett kérdésekre a válaszokat egy egyéves munkafolyamat során, helyiekből és bebírókból álló helyi munkacsoportok bevonásával kerestük a válaszokat azzal a céllal, hogy elősegítsük helyi közösségi stratégiák megfogalmazását. Ennek eredményeit a egy „látó úttal” egybekötött záró konferencián összegeztük, amelyen részt vettek a helyi munkacsoportok tagjai, a bevont települések polgármesterei, vállalkozók és civil szervezetek valamint a meglátogatott települések képviselői.

A konferencia legfontosabb tanulságai az alábbiakban összegezhetők.

A bebírók és helyiek jó vagy rossz viszonya egy adott település közösségének nyitottságán vagy éppen elzárkózásán múlik. Nyitottság esetén egy adott település felhajtó erőként tudja használni a bebírók által behozott új dinamikát. Ez azonban egy folyamatos dialógust, kommunikációt feltételez e két csoport között. Ebben a folyamatban civil – vállalkozói -önkormányzati együttműködés lehet a katalizátor, ami erőteljesebb helyi társadalmi felelősségvállalásra készíti a vállalkozásokat erősítve a helyi identitást és a kistáj szintű együvé tartozást.

FAÜLTETÉS „SZERBUSZTOK SORBUSOK”

Vál, 2016. április 30.

A Norvég Civil Alap támogatásával a Tudástőke Alapítvány és a Faluműhely Alapítvány „Bebírók és helyiek” címmel a Váli-völgy három településén (Etyek, Martonvásár és Vál) megvalósuló projektjének egyik akciója volt a három település összefogásával megvalósult faültetés, amelyre Válon került sor. A kezdeményezés abból indult ki, hogy a projektben résztvevő helyi civil szervezetek, önkormányzatok és vállalkozások fontosnak gondolják a projektben részt vevő három település együttműködésének erősítését és, túl a projekt eredményeként megfogalmazott konkrét terveken, ezt jelképesen is meg kívánták örökíteni. Így vetődött fel a faültetés gondolata, amelyre a váli faluünnep alkalmával került sor, s így a falu lakossága is szemtanúja lehetett annak, amint Etyek, Vál és Martonvásár képviselői a településnek a faluünnepre átadott főterén elültettek egy-egy a közös projekt emléket megőrkítő és az együttműködést jelképező, közösségi adakozásból megvásárolt berkenye-fát, ami – reményeik szerint – éppúgy meggyökeresedik és kiterelbényesedik, mint a kistáji partnerség és együttműködés az itt élők között. A berkenye latinul: sor-

bus és ez a szó a valamikori betelepülő s később „helyivé” váló kelták a berkenye fanyar ízére utaló „sor” szavából származik; így ez annak is a jelképe, hogy a nagyon távoli múlt összetalálkozik a jellel és jövővel.

A faültetést a projekt egy évét értékelő ünnepséggel folytatódott a nemrég felújított közel 100 éves és helytörténeti múzeummal átalakított tűzoltó szertárban, majd ezt követően a helyi általános iskolában egy fórummal zárult, ahol a projekt szakmai vezetői ismertették a szép számmal megjelent résztvevő előtt a projekt eddigi eredményeit és a váli munkacsoport által megfogalmazott stratégiát. Ebben nagy hangsúllyal szerepelt a helyi civil szervezetek, önkormányzatok és vállalkozások közötti partnerség fontossága s a helyi kezdeményezések támogatása, valamint a kis térségi marketing erősítése, amit egy erre a célra létrehozott weboldal segítségével kívánnak megalapozni.

Kapcsolat:

Kézdy Zsófia projektmenedzser
kezdy.zsofia@ruralnet.hu
Telefon: +3670/390-2698
Blog: <http://bebirok.blog.hu/>

Tudástőke Alapítvány
8200 Veszprém, Haszkovó út 39/b, 5/21
www.bebiro.hu

Faluműhely Alapítvány
2091 Etyek, Deák F. utca 24.
www.idrc.hu